

Овај информативни лист је један у серији информативних листова које су написале медицинске сестре, лекари и стручњаци са искуством у нези старијих лица. Серија информативних листова има за циљ да вам олакша прелазак у старачки дом. Потражите и друге информативне листове ако имате питања о специфичним аспектима неге. Можете их преузети са веб-сајта: www.10questions.org.au

Нега која се пружа старијим особама је веома скупа, па је важно да знате шта плаћате. Можете очекивати да ћете плаћати неколико различитих врста накнада, у зависности од ваше финансијске ситуације:

Дневне накнаде покривају трошкове живота и личне неге. **Основну дневну накнаду** плаћају сви станари, уз доплату **накнаде за негу на основу имовинског стања** према процени вредности имовине и висине прихода станара коју врши Centrelink.

Од вас ће се тражити да плаћате допринос за трошкове смештаја или да платите цену собе о којој сте се договорили са старачким домом ако се на основу процене вашег имовинског стања сматра да то можете себи да приуштите. Накнаде можете да платите једнократним износом који се враћа када напустите дом, плаћањем дневног износа закупа који се не враћа или комбинацијом та два начина плаћања.

Дом може да нуди и места са екстра услугама (Extra Service Places) преко којих се добијају квалитетније услуге, али за које се плаћају **додатне накнаде**. Постоје одређена правила о томе шта дом може, а шта не може да наплаћује. Међутим, могу да вам се понуде **Додатне услуге (Additional Services)** за које ће вам дом наплаћивати уговорене накнаде. Те услуге **морају** да вам буду од директне користи и не могу да се наплаћују, на пример, за трошкове администрације или реновирања дома.

ИМАТЕ ПРАВО ДА ПИТАТЕ

Најбољи начин да пронађете одговарајући старачки дом је да посетите неколико од њих. Да бисте пронашли дом близу вас или за више информација о услугама неге за старије особе, контактирајте: **My Aged Care**
☎ 1800 200 422
myagedcare.gov.au

Ако вам је потребан заступник или савет стручњака у вези са било којим питањем које није обухваћено овим информативним листом:
Служба за права старијих особа (Seniors Rights Service)
☎ 1800 424 079

Овај информативни лист је израдио и одобрио:

За потпуни списак организација које пружају помоћ, посетите www.10questions.org.au

Ако сте забринути у вези са неким старачким домом, контактирајте:

☎ 1800 951 822

Australian Government
Aged Care Quality and Safety Commission

www.agedcarequality.gov.au

10 Питања која треба да поставите

О УГОВОРИМА И НАКНАДАМА У СТАРАЧКИМ ДОМОВИМА (CONTRACTS AND FEES - SERBIAN)

www.10questions.org.au

1 **Колико ће износити моја накнада за смештај?**

Стандардне накнаде треба да буду доступне јавности и оне су обично постављене на веб-сајт дома. Процентом вашег имовинског стања ће се утврдити да ли ћете морати да плаћате пуну цену плус додатке о којима се договорите са старачким домом или само допринос за трошкове смештаја. Од вас се не може тражити да плаћате више него што се процентом вашег имовинског стања установи да можете себи приуштити. Можете бирати да ли ћете те трошкове платити једнократним износом који вам се враћа или ћете плаћати дневну цену смештаја у виду најма или комбинацијом та два начина плаћања*.

2 **Шта је укључено у цену основне дневне неге?**

У складу са споразумом о финансирању између старачког дома и владе, основна дневна накнада за негу укључује храну, постељину, прање рубља и неке друштвене активности. Ако нисте сигурни, за савет назовите један од бројева телефона који се налазе на полеђини овог информативног листа.

3 **Које додатне услуге треба да платим?**

Могу да вам се понуде екстра и/или додатне услуге, али не морате да их прихватите и плаћате. Ако их прихватите, треба да вам буде јасно на које додатне услуге сте пристали и колико ћете их плаћати, а такође се побрините да оне буду унете у ваш уговор*.

4 **Да ли ће се у мој споразум који склопим са старачким домом унети основна нега и услуге које су ми потребне?**

Споразум који склапате са старачким домом треба што детаљније да наведе услуге које ћете примати. Затражите да специјалистичке услуге,

на пример услуге физиотерапеута, подијатра и стоматолога буду укључене у споразум. Ако имате велике потребе за негом, важно је да у дому буде довољно регистрованих медицинских сестара које ће вам у свако доба пружати негу.

5 **Колико времена ћу добити да прегледам споразум са старачким домом** пре него што одлучим да ћу се уселити?**

Споразум са старачким домом је законски обавезујући документ који садржи аранжмане за вашу негу, смештај и све накнаде које ћете плаћати. Не постоји временско ограничење или захтев да прихватите споразум са старачким домом. Међутим, у нашем је најбољем интересу да што пре прихватите аранжман који обухвата ваша права и дужности.

6 **Да ли Повеља о правима прималаца услуга неге за старије особе*** може да буде укључена у мој споразум са старачким домом?**

Ваша права према Повељи о правима прималаца услуга неге за старије особе и Стандардима акредитације за пружање услуга неге старијим особама су примењива само ако су укључена у ваш споразум са старачким домом. Стога је од суштинског значаја да Повеља буде укључена у ваш споразум са старачким домом.

7 **Да ли неко може да ми помогне да разумем услове споразума са старачким домом?**

Према Повељи о правима прималаца услуга неге за старије особе имате право да будете информисани о својој нези и услугама на начин који разумете. Старачки дом је дужан да позове преводиоца ако вам је потребан. Ако вам је потребна додатна помоћ, за бесплатан савет назовите један од бројева

телефона који се налазе на полеђини овог информативног листа.

8 **Који трошкови нису укључени у споразум са старачким домом?**

Лекови и лекарски прегледи, као и трошкови превоза на заказане прегледе и назад обично нису укључени у накнаде дома. Такође ћете морати да купујете своју одећу и плаћате личне услуге, на пример фризера. Ако прихватите место са додатним услугама, неки од ових трошкова можда могу да буду укључени. Питајте шта се тачно од вас очекује да платите.

9 **Шта ће се десити ако моја нега треба да се промени?**

Имате право на висококвалитетну клиничку негу и личну подршку која задовољава ваше потребе, без обзира на вашу платежну способност. Уверите се да разумете шта ће се десити ако ваша нега буде требала да се промени и ако вам буде требало више помоћи. Питајте да ли ћете у споразум са старачким домом моћи да укључите неке додатне потребе за негом и да ли дом може да пружи специјалистичку негу ако вам буде била потребна.

10 **Шта ће се десити ако не будем могао/ла да платим неке услуге?**

Особама чији је једини приход старосна пензија се наплаћује 85% пуне пензије за смештај, негу и услуге. Проверите да ли је то јасно наведено у вашем споразуму. Ако и даље имате потешкоћа са плаћањем, за савет назовите један од бројева телефона који се налазе на полеђини овог информативног листа.

* погледајте информативни лист 10 питања о накнадама за додатне услуге

** за више објашњења, погледајте информације на полеђини овог информативног листа

*** www.agedcarequality.gov.au/consumers/consumer-right